

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 25CoP/13/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4117204555
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 09. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mária Malíková
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2018:4117204555.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Márie Malíkovej a členiek senátu JUDr. Lýdie Gálisovej a JUDr. Sone Vackovej, v právnej veci žalobcu: Q. C., narodený XX. XX. XXXX, bytom M. XXX/X, Q., proti žalovanej: B. X., narodená XX. XX. XXXX, bytom O. XXXX/XX, S., o vyporiadenie bezpodielového spoluvlastníctva manželov, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Nitra zo dňa 01. decembra 2017 č.k. 16Pc/7/2017-130, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie p o t v r d z u j e .

Žalovanej vznikol nárok na náhradu trov odvolacieho konania voči žalobcovi v plnom rozsahu, o výške ktorých rozhodne súd prvej inštancie samostatným rozhodnutím.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom Okresný súd Nitra (ďalej len „súd prvej inštancie“), zamietol žalobu žalobcu, ktorou sa domáhal vyporiadenia bezpodielového spoluvlastníctva manželov po rozvode manželstva (ďalej len „BSM“), ktoré mali tvoriť iba úvery v Slovenskej požičovni, VUB a Poštovej banke.

1.1. Za preukázaný mal skutkový stav, z ktorého zistil, že manželstvo strán sporu, ktoré uzavreli dňa 19. 04. 1997, bolo rozvedené rozsudkom Okresného súdu Nitra sp.zn. 13P/286/2014-22 zo dňa 21. 10. 2014, ktorý nadobudol právoplatnosť 10. 11. 2014. Za trvania manželstva účastníci nadobudli hnuťelné veci, ktoré si, vychádzajúc z vyjadrenia žalovanej, rozdelili podľa potreby, resp. stavu užívania. Počas manželstva žalobca a Poštová banka a. s., uzatvorili Zmluvu o úvere zo dňa 21. 12. 2012, vo výške 7 000 eur, so spoločnosťou Consumer Finance Holding, a.s. uzavrel žiadosť o aktiváciu Bankomatky Quatro zo dňa 02. 04. 2014 s úverovým rámcom 2100 eur. Žalobca uhradil Poštovej banke, a.s. od 24. 10. 2014 sumu 5 238 eur. Ďalej uzatvoril so Slovenskou požičovňou úverovú zmluvu na poskytnutie úveru vo výške 600 eur, ktorá zmluva neobsahuje údaj o dni uzatvorenia zmluvy. Z príjmových pokladničných dokladov od spoločnosti Consumer Finance Holding vyplýva, že žalobca od roku 2015 uhradil sumu 763,57 eura a od roku 2015 spoločnosti VÚB, a.s., sumu 244,16 eura . Zo žalovanou predložených záznamov o vkladoch v hotovosti vyplýva, že spoločnosti VÚB, a.s., od 21. 05. 2014 uhradila sumu 1950 eur.

1.2. Po právnej stránke napadnutý rozsudok odôvodnil ustanoveniami § 149 ods. 1, ods. 3, § 150 Občianskeho zákonníka (zákon číslo 40/1964 Zb. v znení neskorších predpisov).

1.3. Konštatoval, že žalobca sa predmetnou žalobou domáhal vyporiadenia pasív - úverov, a to zostatku úveru Poštovej banky a.s., Všeobecnej úverovej banky, a.s., Slovenskej požičovne a spoločnosti Consumer Finance Holding, a.s. Z vykonaného dokazovania vyplynulo, že strany sporu nevlastnia žiaden spoločný majetok - aktíva, ktoré by bolo potrebné vypridať. Žalobca netvrdil existenciu žiadnych aktív a žalovaná vo svojom podaní uviedla, že zo spoločnej domácnosti si určité hnuťelné veci vzala a ostatné zostali žalobcovi. Túto skutočnosť žalobca nerozporoval a súd mal za to, že v časti hnuťelných vecí došlo k vyporiadeniu dohodou strán. Čo sa týka spoločných dlhov, tieto možno v rámci BSM

vyporiadať len pri tzv. širšom vyporiadaní BSM, kedy súd pri existencii aktív rozhoduje o ďalšom výlučnom majiteľovi toho ktorého majetku, prípadnej povinnosti výplaty, ako aj o osobe preberajúcej záväzok. Určenie osoby preberajúcej záväzok je úpravou vnútorných vzťahov spoludlžníkov, ktorí, v prípade manželov, majú spravidla solidárne postavenie. Vyporiadanie pasív BSM (zmena vnútorných vzťahov dlžníkov), je úzko späté s novými vlastníckymi pomermi k aktívam. Samo o sebe význam nemá, pretože bez zmeny vo vlastníckych pomeroch k aktívam nie je dôvod meniť vnútorné vzťahy spoludlžníkov, ktoré sú dané zmluvou alebo zo zákona, a ktorých vzájomné vyporiadanie je naďalej zachované zákonom. Vzhľadom ku skutočnosti, že predmetom tohto konania malo byť len vyporiadanie pasív, súd prvej inštancie, v súlade s ustálenou súdnou praxou, žalobu zamietol.

1.4. O náhrade trov konania súd rozhodol podľa ustanovenia § 262 ods. 1 Civilného sporového poriadku (zákon číslo 160/2015 Z.z., ďalej len „CSP“) v spojení s § 255 ods. 1 CSP a žalovanej, ktorá mala plný úspech vo veci priznal náhradu trov konania v rozsahu 100%, o výške ktorých rozhodne súdny úradník po právoplatnosti tohto rozhodnutia.

2. Rozsudok súdu prvej inštancie napadol odvolaním žalobca. V podanom odvolaní iba uviedol, že všetky pôžičky bral po vzájomnej dohode a peniaze boli použité na spoločné účely. Žalovaná zavádza, že na pôžičke od Consumer Finance Holding uhradila sumu 2 257 eur, čo nie je pravda, nakoľko je tam momentálne dlh vo výške 2 836,26 eura. Snaží sa všetky ostatné úvery splácať. Počas trvania manželstva nadobudli chladničku, pračku, televízor, malú kuchynskú linku, počítač, hifi vežu, manželka si zobrala počítač a hifi vežu. Trvá na vyporiadaní dlhov a pohľadávok podľa § 149 a § 150. V doplnení odvolania, na výzvu súdu prvej inštancie opakovane iba uviedol údaje o úveroch a navrhuje, aby súd zaviazal žalovanú splácať pôžičku od spoločnosti QUATRO a Poštovej banky.

3. Žalovaná sa k odvolaniu žalobcu nevyjadrila.

4. Krajský súd v Nitre, ako súd odvolací (§ 34 Civilného sporového poriadku, zákon číslo 160/2015 Z.z., ďalej len „CSP“), po preskúmaní napadnutého rozsudku, konania, ktoré mu predchádzalo a odvolania žalobcu podľa § 363 a § 365 ods. 1 CSP, súc viazaný dôvodmi a rozsahom tohto odvolania (§ 379, § 380 ods. 1 CSP), skutkovým stavom zisteným súdom prvej inštancie podľa § 383 CSP, bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP, za splnenia podmienok uvedených v ustanovení § 219 ods. 3 CSP, dospel k záveru, že odvolanie žalobcu vo veci samej nie je opodstatnené a preto napadnutý rozsudok ako vecne správny, podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

5. Podľa § 387 ods. 1 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

Podľa ods. 2 tohto ustanovenia, ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

7. Predmetom konania v danej veci bola žaloba žalobcu, ktorou sa domáhal vyporiadania BSM, a to iba pasív, úverov.

7.1. Súd prvej inštancie žalobu žalobcu zamietol z dôvodu, že nemôže byť predmetom vyporiadania iba samotné pasíva, tieto je možné vyporiadať iba v rámci tzv. širšieho vyporiadania majetku BSM, kedy sa vyporiadávajú tak aktíva, ako aj pasíva.

7.2. Rozsudok súdu prvej inštancie napadol odvolaním žalobca, ktorý odvolacie dôvody v odvolaní, ako aj na základe výzvy súdu prvej inštancie, v doplnení odvolania, neuviedol. Opätovne iba trval na vyporiadaní úverov, ktoré si zobrali, na jeho meno, počas trvania manželstva.

8. Odvolací súd, rozhodujúc o odvolaní podanom žalobcom, súc viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania, podľa § 379 CSP, preskúmal v danej veci tak napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie, konanie, ktoré mu predchádzalo a tiež dôvody odvolania a skonštatoval, že súd prvej inštancie vykonal dostatočné dokazovanie, jednotlivé dôkazy vyhodnotil a na ich závere vec aj správne právne posúdil. Následne vo veci rozhodol napadnutým rozsudkom, s ktorým sa odvolací súd v plnom rozsahu stotožnil a preto ho podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil. Zároveň odvolací súd konštatuje, že súd prvej inštancie rozsudok aj v dostatočnej miere a správne, tak po právnej, ako aj skutkovej stránke, odôvodnil, s ktorým odôvodnením sa v plnom rozsahu stotožnil a preto na správnosť týchto dôvodov ďalej, podľa § 387 ods. 2 CSP, iba poukazuje.

9. Ustanovením § 387 CSP je odvolaciemu súdu daná možnosť vypracovania tzv. skráteného odôvodnenia rozhodnutia. Možnosť vypracovania takéhoto odôvodnenia je podmienená tým, že odvolací súd sa v plnom rozsahu stotožní s dôvodmi rozhodnutia súdu prvej inštancie a to po skutkovej ako aj právnej stránke; ak sa odvolací súd čo i len čiastočne nestotožní s týmito závermi, neprichádza do úvahy vypracovanie skráteného odôvodnenia. Môže síce doplniť dôvody uvedené v rozhodnutí súdu prvej inštancie, toto doplnenie však nemôže byť v rozpore so závermi súdu prvej inštancie, môže ho

iba dopĺňať v tom zmysle, že závery odvolacieho súdu iba podporia odôvodnenie súdu prvej inštancie. Odvolací súd musí odpovedať na podstatné a právne dôvody odvolania a nemôže sa obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia doplniť ďalšie dôvody.

10. Na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia, odvolací súd iba dodáva nasledovné dôvody:

10.1. Ak bezpodielové spoluvlastníctvo zanikne, vykoná sa jeho vyporiadanie podľa zásad uvedených v ustanovení § 150 Občianskeho zákonníka. Vyporiadanie znamená nielen rozdelenie hnuiteľných a nehnuteľných vecí, ktoré patrili do zaniknutého BSM, ale aj vzájomné vyporiadanie všetkých pohľadávok a dlhov vyplývajúcich z tohto spoluvlastníctva, a to podľa zásad, ktoré sú v tomto ustanovení uvedené. Predmetom vyporiadania BSM je všetko, čo do tohto spoluvlastníctva patrilo a existovalo v čase jeho zániku, t.j. spravidla ku dňu právoplatnosti rozsudku o rozvođe manželstva. Tento čas je rozhodujúci aj pre posúdenie stavu vecí, ako napr. ich vek, miera, opotrebenie a pod. Pri určení ceny vecí je však rozhodujúci čas vyhlásenia rozhodnutia, ktorým sa vykonáva ich vyporiadanie (§ 154 ods. 1 OSP).

10.2. Z ustanovenia § 150 Občianskeho zákonníka vyplývajú pre vyporiadanie BSM zásady, pričom základnou zásadou je skutočnosť, že podiely oboch manželov sú rovnaké. Kritérium miery pričinenia o nadobudnutie určitej konkrétnej veci nemožno v rámci vyporiadania bezpodielového spoluvlastníctva hodnotiť oddelene, iba pokiaľ ide o jednu vec patriacu do tohto spoluvlastníctva; mieru pričinenia treba hodnotiť zásadne ako kvantitatívne a nie kvalitatívne hľadisko, a to pokiaľ ide o všetky veci patriace do BSM. Aj v tomto prípade však platí, že každú výnimku treba vykladať reštriktívne. Ďalšou zásadou je, že každý z manželov je oprávnený požadovať, aby sa mu uhradilo to, čo zo svojho oddeleného majetku vynaložil na spoločný majetok a je povinný uhradiť to, čo sa zo spoločného majetku manželov vynaložilo na jeho oddelený majetok. Poslednou zásadou, na ktorú súd prihliada pri vyporiadaní BSM, je starostlivosť manželov o rodinu, ako sa ktorý z manželov zaslúžil o nadobudnutie a udržanie spoločných vecí.

10.3. Občiansky zákonník nemá výslovné ustanovenie o tom, ako majú byť vyporiadané pohľadávky a dlhy manželov, ktoré sú spojené s ich bezpodielovým spoluvlastníctvom a vznikli počas jeho trvania. Tieto pohľadávky a dlhy nepatria totiž do BSM, takže sa na ne nevzťahujú ustanovenia § 149 a § 150 Občianskeho zákonníka. Pokiaľ tieto vzťahy nie sú osobitne upravené, je potrebné vychádzať podľa ustanovenia § 853 Občianskeho zákonníka z ustanovení, ktoré upravujú vzťahy obsahom a účelom najbližšie a primerane použiť ustanovenia § 149 a § 150 Občianskeho zákonníka a vykonať aj vyporiadanie pohľadávok a dlhov manželov, pokiaľ vznikli za trvania ich bezpodielového spoluvlastníctva v súvislosti s ich hospodárskym a spotrebným spoločenstvom.

10.4. Odvolací súd sa stotožnil so záverom súdu prvej inštancie, že pre vyporiadanie pasív z bezpodielového spoluvlastníctva, je nevyhnutná existencia aktív z tohto majetku. Pri neexistencii aktív, nie je možné pasíva započítať a tieto vyporiadať. Okrem toho je taktiež potrebné poukázať na skutočnosť, že z úverových zmlúv vyplýva, kto je dlžníkom a kto spoludlžníkom. Pri vyporiadaní týchto pasív ide o zmenu vnútorných vzťahov dlžníkov, čo je úzko späté s novými vlastníckymi pomermi k aktívam. Vyporiadanie iba pasív význam nemá, pretože bez zmeny vo vlastníckych pomeroch k aktívam, nie je dôvod meniť vnútorné vzťahy spoludlžníkov. Dohoda o vyporiadaní BSM, resp. autoritatívne rozhodnutie súdu o tomto vyporiadaní, nemá účinnosť voči tretím osobám a je možné týmito inštitútmi (dohoda, resp. rozsudok súdu), iba vyporiadať vzťahy medzi bývalými manželmi, stranami sporu a nie voči tretím osobám. Preto, ak žalobca uzavrel úverové zmluvy s veriteľmi iba sám, je iba sám zodpovedný za ich plnenie veriteľovi. Ani súd nemôže meniť záväzkové vzťahy uzavreté s tretími osobami a zaviazat' stranu sporu na plnenie z úverovej zmluvy, ktorú uzavrel iba žalobca s veriteľom, ktorý mu poskytol finančné prostriedky. Z uvedeného preto vyplýva, že v rámci vyporiadania BSM nie je možné zaviazat' druhého bývalého manžela na prevzatie a platenie úveru, na základe úverovej zmluvy (bez započítania na majetkovú hodnotu, aktíva), ktorú uzavrel druhý z bývalých manželov. Právny poriadok umožňuje následné vyporiadanie týchto vzťahov medzi bývalými manželmi, žalobou na plnenie voči druhému manželovi, samozrejme za splnenia ďalších, podstatných podmienok.

10.5. Odvolací súd z vyššie uvedených dôvodov, stotožniac sa s rozsudkom súdu prvej inštancie, napadnuté rozhodnutie ako vecne správne, podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

11. Ustanovenie § 387 ods. 3 CSP ukladá odvolaciemu súdu povinnosť vyporiadať sa s podstatnými tvrdeniami odvolateľa, uvedenými v podanom odvolaní.

11.1. K dôvodom, ktoré odvolateľ (žalovaný) v podanom odvolaní a jeho doplnení uvádza, odvolací súd poukazuje na ustanovenie § 380 ods. 1 CSP, podľa ktorého odvolací súd je odvolacími dôvodmi viazaný. Odvolací súd teda preskúmava napadnuté rozhodnutie len z dôvodov, ktoré odvolateľ uvádza vo svojom odvolaní. Z úradnej povinnosti skúma iba vady, ktoré sa týkajú procesných podmienok. K procesným podmienkam v odvolacom konaní patrí v rámci zavedenej zásady koncentrácie konania aj to,

že odvolateľ je povinný v podanom odvolaní a v určitom obmedzenom čase odvolacej lehoty uviesť údaje o tom, z akého dôvodu, uvedeného v ustanovení § 365 CSP rozhodnutie súdu prvej inštancie napáda. Dôvody, na základe ktorých sa rozhodnutie odvolaním napáda, môže odvolateľ meniť, modifikovať a dopĺňať, toto právo však môže využiť len do uplynutia lehoty na odvolanie. Uplynutím lehoty na odvolanie možnosť odvolateľa dopĺňať dôvody odvolania zaniká. Odvolací súd je rozsahom a dôvodmi odvolania viazaný (§ 380 CSP), čím sa obmedzuje preskúmacia právomoc odvolacieho súdu maximálne na rozsah a dôvody vymedzené v odvolaní (uznesenie Najvyššieho súdu SR z 11. januára 2011, sp.zn. 5Cdo 279/2010).

11.2. Ak odvolateľ (žalovaný) v podanom odvolaní iba opakovane uviedol, že trvá na vyporiadaní dlhov, bez konkretizácie odvolacích dôvodov, predovšetkým, ktoré skutkové zistenia považuje za nesprávne, akými úkonmi súdu prvej inštancie došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, resp. v čom spočíva nesprávnosť rozhodnutia súdu prvej inštancie, nie je možné tieto dôvody vyhodnotiť ako opodstatnené a dôvodné. Odvolaniu, v ktorom odvolateľ, v danej veci, žalovaný, neuvádza konkrétne dôvody, pre ktoré s rozhodnutím súdu prvej inštancie nesúhlasí, nie je možné vyhovieť.

11.3. Žalovaný aj v doplnených dôvodoch odvolania, na ktoré ho vyzval súd prvej inštancie, uviedol, že trvá na vyporiadaní dlhov, odvolací súd poukazuje na ustanovenie § 383 CSP, podľa ktorého je odvolací súd viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil súd prvej inštancie okrem prípadov, ak dokazovanie zopakuje alebo doplní. V danej veci odvolací súd nepovažoval za potrebné zopakovať, ani doplniť dokazovanie, preto je viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil súd prvej inštancie a ktorý následne aj správne vyhodnotil.

12. Vzhľadom na vyššie uvedené dôvody, odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny, podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

13. O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol odvolací podľa ustanovení § 396 a § 255 ods. 1 CSP a úspešnej žalovanej priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania voči žalobcovi v plnom rozsahu, o výške ktorých rozhodne podľa § 262 ods. 2 CSP súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej samostatným rozhodnutím.

Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Nitre pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustné odvolanie.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).